

FORMATIVNO SPREMLJANJE IN BRALNA PISMENOST PRI AKTIVNOSTI Z ANGLEŠKIMI

ČLANKI / Polona Jelen, prof. slov. in angl. jezika / OŠ Griže

Bralna pismenost pomeni sposobnost branja in razumevanje napisanih besedil ter uporabo besedil z namenom doseganja lastnih ciljev, osebnega razvoja in napredovanja, nadaljnjega razvijanja lastnega znanja, sodelovanja v družbi ipd.

Učitelji angleščine se prav tako kot ostali učitelji zavedamo, da je problem bralne pismenosti vse bolj opazen tudi pri angleščini. Ugotovili smo, da učenci ne berejo knjig za angleško bralno značko ter imajo težave pri pisnih ocenjevanjih znanja, kjer je potrebno prebrati daljše besedilo, ga razumeti in odgovoriti na zastavljena vprašanja. Tako smo se v šolskem letu 2013/14 odločili za nekaj novosti, ki smo jih aktivno uvedli v pouk ali kot aktivnost po njem. Med novostmi bom predstavila aktivnost angleški članki, ki spodbuja bralno pismenost in hkrati sledi vsem točkam formativnega spremljanja.

ANGLEŠKI ČLANKI

Ugotavljanje predznanja

Na začetku šolskega leta smo preverili, ali učenci znajo napisati povzetek o prebranem. Ugotovili smo, da imajo težave z zapisom bistva ter samostojnem tvorjenju povedi. Učenci so prebrali svoje obnove, nato smo se skupaj pogovorili o njihovih pomanjkljivostih, tako so s pomočjo nasvetov ponovno napisali obnovo prebranega članka.

Postavitev ciljev in kriterijev

Učenci so nato ugotavljali, kaj je značilno za dobro obnovo. Skupaj smo tvorili kriterije in cilje te naloge:

- obnova je kratka (npr. 1/3 prvotnega besedila);
- jedrnata (vsebuje samo bistvene informacije – brez podrobnosti);
- napisana je z »drugimi« besedami (parafraziranje);
- verodostojna – glede na izvirno besedilo (ničesar ne dodajaš, npr. brez olepšav in osebnih pogledov);
- navesti moraš vir oz. avtorja;
- urejena;
- dodano je novo besedišče in lastno mnenje o članku ali temi.

Aktivnost (branje in pisanje obnove)

Učenci morajo vsak mesec prebrati članek v angleškem jeziku, ki ga najdejo v angleških revijah ali na spletu. Izberejo si ga glede na lasten interes in predznanje. Nato napišejo kratek povzetek članka z lastnim mnenjem o prebranem in približno desetimi novimi besedami iz članka, ki jih morajo s pomočjo slovarja prevesti oz. jih morajo razložiti v angleščini (sposobnejši učenci). Na koncu dodajo tudi vir in avtorja.

Povratna informacija

Učitelji pregledamo napisano obnovo, popravimo in podamo povratno informacijo. Učenec mora na podlagi učiteljevih komentarjev in nasvetov popraviti napake in ponovno napisati povzetek o prebranem v svoj zvezek. Učenec prvotno obnovo vrne učitelju, ki shranjuje obnove v delovni mapi (kot port folio). Na koncu šolskega leta učencem vrnemo delovno mapo z obnove. Učenčeve obnove ne ocenjujemo, vendar pa se vsaj osem napisanih obnov upošteva pri zaključni oceni kot odraz celoletnega učenčevega dela in truda pri pouku angleščine. Učenci, starši in učitelji imamo tako sproten vpogled v učenčev napredek pri tovrstni aktivnosti.

Vrstniško sodelovanje in samoocenjevanje

Prav tako ima učenec možnost en svoj članek predstaviti svojim sovrstnikom v obliki govornega nastopa. Učenci morajo dobro prisluhniti govornemu nastopu, saj na koncu komentirajo dobre in slabe strani predstavitve. Preden učitelj poda oceno za predstavitev govornega nastopa, se mora učenec tudi sam oceniti.

BRALNA PISMENOST

Ta aktivnost zajema vse faze bralnega procesa. Pred branjem učenci izberejo članek glede na lasten interes, zanimanje in predznanje, predvidijo

vsebino iz naslova članka, preletijo besedilo (hitro branje) in »preberejo« slike. Med branjem razvijajo branje z razumevanjem in iščejo bistvene informacije, ki jim bodo pomagale pri pisanju obnove. Po branju morajo napisati obnovo prebranega z lastnimi besedami, tvoriti lastno mnenje o članku ali temi nasplošno, izpisati nove besede, jih razložiti in prevesti, izpisati vir in avtorja.

Ta aktivnost je uspešna z več vidikov, saj nudi učencem možnost urjenja bralnega razumevanja, pisnega sporočanja (povzetek in lastno mnenje), izboljšave besedišča (slovar) in govornega sporočanja ter slušnega razumevanja. Učenci radi berejo članke, saj si sami izberejo članek glede na interes, ta aktivnost jim je postala že rutina. Prav tako so se začeli zavedati vseh prednosti, ki jih ta naloga lahko ponudi za lasten napredek, ki ga spremljajo tekom šolskega leta. Od učitelja zahteva ta aktivnost doslednost pri popravljanju in povratni informaciji, sistematičnost in kontinuiteto, saj se le na ta način lahko opazi napredek.

KAJ UČENCI MENIJO O TEJ NALOGI?

Učenci 8. in 9. razreda so rešili kratek vprašalnik o tej aktivnosti. Sodelovalo je 72 učencev. 76 % učencev je odgovorilo, da radi preberejo angleški članek, saj se zavedajo vseh prednosti in koristi. Pojasnili so, da radi berejo v angleščini, ker so članki zanimivi, poučni, zabavni. Še večji odstotek (83 %) pa jih redno prebere članek in napiše obnovo, saj je to njihova obveza. Večina je pojasnila, da to morajo narediti, ker to zahteva učitelj, terker jim to koristi za njihovo znanje angleščine ipd. Učenci najraje berejo o športu, glasbi, filmu, živalih in aktualnih dogodkih. Največ težav pri tej nalogi jim predstavlja pisanje povzetka z lastnimi besedami in zapis bistva. Učenci menijo, da se jim

je pri tej aktivnosti najbolj izboljšalo branje in bralno razumevanje, besedišče in pisno sporočanje.

UGOTOVITVE UČITELJEV

Učencem se je povečalo zanimanje za branje angleških knjig, saj so postali samozavestnejši. Povečalo se je število sodelujočih na tekmovanju iz angleške bralne značke. Učenci vsako leto raje prebirajo angleške članke, kar nas učitelje zelo veseli. Tudi pri bralnem razumevanju pri pisnem ocenjevanju nimajo toliko težav, prav tako se lažje lotijo pisanja daljših besedil. Menimo, da je boljši rezultat pri NPZ-jih tudi posledica te aktivnosti. Učenci so začeli razmišljati o lastnem učenju, napredku, ki je del formativnega spremljanja. To aktivnost bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih, saj se kaže kot zelo uspešna in spodbudna.

Spominska
hiša Otona
Župančiča
Vinica

Vljudno vabljeni v prenovljeno
**SPOMINSKO HIŠO OTONA
ŽUPANČIČA V VINICI**

in na ogled nove stalne razstave
ŽUPANČIČ – MOJSTER BESEDE

Vinica 9, 8344 Vinica, tel.: 07 306 43 43

zupancic.vinica@guest.arnes.si

www.belokranjski-muzej.si